

JETSKE

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

- 1] Het achtervoegsel '-ke' of '-ske' duidt op een verkleinvorm. Zoals zo vaak is de verkleinvorm de aanduiding van een vrouwennaam; de oorspronkelijke (mannen)naam zou Jette geweest zijn, met de varianten Jetse, Jetsco en Jetsko. Gaat zeer waarschijnlijk terug op Germaans woord 'id' of 'idh' = 'werk', 'werkzaamheid', ook 'vernieuwing', 'verjonging'; terug te vinden in de naam Iduna, Germaanse godin van de eeuwige jeugd. Vandaar de vaak vermelde betekenis 'goddelijk'.
Eigenlijk gaat het ook hier om een verkorting van namen die met 'Id-' begonnen en die in onbruik zijn geraakt (bv. Idaberga of Idisburga = 'beschutting bewerkstellend'). Zie ook Jitske
- 2] 'Jet-' kan natuurlijk afkomstig zijn van een namen als Henriëtte en Georgette; maar deze verklaring ligt minder voor de hand, gezien de Friese herkomst van het geheel. Niettemin voert Mackensen ('Das Grosse Buch der Vornamen', München, 1990 p.273) de naam Jette terug op Henriëtte; en tekent er de nog de volgende wetenswaardigheid bij aan: "Georg Hermann - pseudoniem voor Georg Borchardt - publiceerde in 1906 een roman onder de titel 'Jettchen Gebert'; het verhaal speelt in de betere Joodse kringen van Berlijn. Als gevolg daarvan kwam deze naam in Joodse kringen geregeld voor."

*

ide (ook **Ita** of **Ytha**) van **Killeedy**, Ierland; abdis; † **650** (of 570?); **feest 15 januari**.

Zij werd rond 570 geboren in het Ierse Waterford en was een dochter van een plaatselijke bevelhebber. Al op zeer jonge leeftijd wijdde zij zich aan het kluizenaarsleven in dienst van Christus. De plaats waar zij zich vestigde, heeft zijn naam aan haar te danken: Killeedy betekent eenvoudig 'cel (of 'klooster' of 'kerk') van Ida'. Toen zich volgelingen bij haar aansloten, kwam zij aan het hoofd van de gemeenschap te staan. Zo werd zij abdis in West-Limerick, Ierland. Haar klooster deed - zoals in die tijd gebruikelijk was - meteen dienst als school voor adellijke jongetjes. De nonnen voedden hen op 'in Godsgeloof met een zuiver hart; in eenvoud van leven met godsdienstzin; in edelmoedigheid met liefde', aldus een oude levensbeschrijver. Onder haar leerlingen telde zij verschillende heiligen, zoals Quivox of Kevoca van Schotland. († 7e eeuw; feest 1 mei). Zij stond in contact met de grote abten van haar tijd, zoals Brendanus, Colman en Louthiern.

Er is een lieflijke Ierse legende die vertelt hoe het kind Jezus aan Ita verscheen. Zij zou een slaapliedje hebben gezongen voor 'Jesukin', zoals zij Hem noemde.

Overal in de streek Cornwall werden kerken en kapellen aan haar gewijd. Haar naam komt regelmatig voor in oude litanieën. Zij werd aangeropen en bezongen met mooie titels, zoals bv. 'Geestelijke Moeder van alle Heiligen van Ierland'; 'de Brigida van Munster' (verwijst naar de grondlegster van de Ierse kluizenaressen Bridget van Kildare († 525; feest 1 februari), naast Saint Patrick één der grootste patroonheiligen van Ierland). Deirdre kreeg de koosnaam 'Ita', omdat die zoveel zou betekenen als 'dorstig naar Gods liefde'.

Tot op de dag van vandaag is er nog een bron en een oude ruïne op de plaats waar vroeger het klooster Killeedy gelegen moet hebben. Ita's graf is er nog altijd te bezoeken; vaak liggen er verse bloemen op. Een paar kilometer verderop ligt Boolaveeda (= 'melkplaats van Ita').

*

Ida (ook **Juditha**) van **Boulogne** (ook **van Bolen**, **van Bonen**, **van Bouillon** of **van Lotharingen**), Bayeux, Frankrijk; weduwe; † **1113**; **feest 13 april**.

Zij was de moeder van de hertogen Godfried en Boudewijn I van Bouillon, die in de tijd van Kruistochten resp. in 1099 en 1100 tot koning van Jeruzalem werden gekroond. Na de dood van haar man in ca 1070 schonk ze haar bezittingen weg aan verscheidene kerken en kloosters in Vlaanderen, Picardië en Artois (Noord-West-Frankrijk). Zelf werd zij benedictines-oblait onder de abdij van St-Vaast in Arras. Ze vervaardigde het liefst kunstzinnig versierde liturgische gewaden. Zij stierf in Arras. Daar werd ze ook begraven. Relieken van haar bevinden zich in Bayeux.